

Beslissing

Klachtnummer:	KC 24-003
Klachtdatum:	12 februari 2024
Klager:	klager
Onderwerpen:	1. Behandelpauze 2. Tijdelijke overplaatsing 3. Beperking van bewegingsvrijheid/verloven
Verweerder:	klinisch psycholoog en regiebehandelaar

Verloop van de behandeling van de klacht

De Regionale Klachtencommissie Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) Drenthe (de klachtencommissie) behandelt de klacht die klager op 12 februari 2024 heeft ingediend. De patiëntenvertrouwenspersoon heeft de klacht aangevuld bij brief van 15 februari 2024. De klacht richt zich tegen de beslissing van 12 februari 2024, genomen door de verweerder. Besloten is tot een time-out/behandelpauze. Onderdeel van deze beslissing is de tijdelijke overplaatsing naar een waar beveiligingsniveau 3 geldt. Verder is in deze beslissing bepaald dat klager teruggeplaatst wordt naar vrijhedenfase 1. Dit houdt onder andere in dat hij geen gebruik meer kan maken van zijn ongebeleide verloven

Verweerder heeft op 20 februari 2024 een verweerschrift bij de klachtencommissie ingediend.

Klager heeft op het verweerschrift gereageerd bij brief van 21 februari 2024. Op dezelfde datum heeft de pvp een schriftelijke toelichting op de klacht toegestuurd. Tevens heeft de klachtencommissie van klager een afschrift van zijn reflectieverslag ontvangen.

Op 22 februari 2024 heeft de klachtencommissie een hoorzitting gehouden. Daarbij waren aanwezig:

- klager en zijn pvp;
- verweerder.

Van de klachtencommissie waren aanwezig:

- de heer mr. H. Dontje, voorzitter;
- de heer J. Buddingh, psychiater;
- de heer P. Arnold, HBO verpleegkundige n.p.

Voor de verslaglegging was aanwezig de heer mr. E. Krol, waarnemend secretaris.

De voorzitter van de klachtencommissie heeft voor de zitting met toestemming van klager het behandeldossier ingezien. Hij heeft zijn bevindingen met de andere leden gedeeld.

Toelichting van klager

Klager licht toe dat hij bezwaar maakt tegen de interventie die tot nu toe heeft plaatsgevonden. Hij is het niet eens met de terugplaatsing naar bewegingsvrijheid fase 1. Hij had fase 6-vrijheden. Hij mocht geen internet meer gebruiken en niet zo maar telefoneren. Zelfs intern, en ook niet met de geestelijk verzorger, mocht hij niet bellen. Hij moet over allerlei zaken toestemming vragen. Zo mag hij niet later dan 20u naar de patio en de afdeling.

Hij heeft inmiddels al veel behandelingen afgerond. Er vinden nog wel behandelgesprekken plaats, die met name gericht zijn op resocialisatie. Deze gesprekken gingen over hoe het buiten tijdens verloven gaat. Dit is nu geen gespreksonderwerp meer; het gaat meer over wat verweerder van hem vindt en vice versa. Wat er op de vorige afdeling is gebeurd, krijgt heel veel aandacht. Er wordt een enorm beroep op hem gedaan, waarbij vooral gekeken wordt naar zijn aandeel in het negatieve dynamiek op de afdeling. Voor hem voelt dit niet als onderdeel van de behandeling. Die moet gaan over hoe hij omgaat met zijn seksualiteit, prikkels en andere mensen in zijn omgeving.

Er is nooit met hem het gesprek aangegaan, waarin werd geconstateerd dat zij veiligheidsrisico's zagen en nadachten over een goede, passende interventie.

Als hij van tevoren had geweten dat het compleet afpakken van de vrijheden een optie was, dan had hij een andere aanpak gevolgd. Hij ziet in dat hij teveel druk bij anderen heeft gelegd en daarin anders had moeten handelen.

Hij benadrukt dat bepaalde behandelaren onvoldoende betrokken zijn geweest bij deze beslissing.

Toelichting van verweerder

Verweerder geeft aan dat het voor hem lange tijd onduidelijk was waar de klacht precies over ging. Hij heeft afstemming gezocht met zijn collega's en jurist. Het gaat om een forse beperking, waartegen klager moet kunnen opkomen. Het is de vraag onder welk juridisch regime deze maatregel nu valt. Het lijkt erop dat het vooral gaat om de intrekken van verloven; hierover kan op grond van de Wvvgz niet worden geklaagd. Verweerder heeft dezelfde dag na overplaatsing aan de nieuwe behandelaren geadviseerd dat hij binnen de kliniek vrij mag bewegen. Op de aanzegging tot fase 1 is direct teruggekomen; hij kon naar de patio. Hij heeft ook een afdelingstelefoon gekregen. Effectief heeft hij direct fase 3-vrijheden gehad. Er zitten beperkingen in de overgang naar een andere afdeling, maar dit is geen beperking in de bewegingsvrijheid. Als de bedoeling was om klager naar fase 1 te plaatsen, dan had dit conform artikel 9:9 Wvvgz aangezegd moeten worden.

Klager kwam vanuit een hectische, moeilijke grijpbare situatie, waarbij hij een aandeel had, maar waarvoor hij niet noodzakelijkerwijs hoofverantwoordelijk was. De time-out was juist bedoeld om dit ook te onderzoeken.

Na overplaatsing is klager op een nieuwe afdeling met een nieuw behandelteam gekomen. In eerste instantie moet worden afgetast wat daar mogelijk is. Het kan best zijn dat deze afstemming enige tijd heeft gekost. De insteek is zoveel mogelijk vrijheden te bieden. Klager kon bijvoorbeeld gewoon naar de systeemtherapeut.

Deze beslissing is besproken in het MDO. Van het MDO maakten twee GZ-psychologen, een systeemtherapeut en verweerder deel uit. Er is overleg met de geneesheer-directeur geweest na 12 februari 2024.

Verweerder kan zich voorstellen dat de overplaatsing bij klager rauw op zijn dak is gevallen. De kern van de dynamiek is dat de andere kant van de beleving niet meer binnenkwam bij klager. ST'ers hebben gepoogd om te bespreken hoe de dynamiek was ontstaan. Klager gaf ook aan dat een interventie nodig was.

De nieuwe regiebehandelaar moet bedenken hoe het verder gaat; hij gaat over de veiligheid van de afdeling. Verweerder is niet langer de regiebehandelaar van klager. De bedoeling is om zo spoedig mogelijk weer terug te gaan naar de 'normale situatie'.

Ontvankelijkheid en bevoegdheid

De klachtencommissie staat eerst stil bij de ontvankelijkheid van de klacht en haar bevoegdheid. In de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) is een bijzondere klachtenregeling neergelegd. In artikel 10:3 van deze wet is precies omschreven over welke onderwerpen een betrokkene, zijn vertegenwoordiger of nabestaande een schriftelijke en gemotiveerde klacht kan indienen bij de klachtencommissie.

Klager verblijft met zijn instemming in een accommodatie en is tevens forensisch patiënt (tbs met voorwaarden, zie artikel 9:1, tweede lid, onder a van de Wvggz). Dit betekent dat hij bij de klachtencommissie slechts kan klagen over nakoming van een verplichting of een beslissing op grond van artikel 9:3 tot en met 9:9 van de Wvggz. Artikel 9:9, tweede lid van de Wvggz bepaalt dat in bepaalde gevallen het recht op bewegingsvrijheid in en rond de accommodatie kan worden beperkt.

De klachtencommissie begrijpt uit de klachtbrief, de nader door klager ingediende documenten en de toelichting ter zitting dat klager bezwaar maakt tegen de beslissing om zijn bewegingsvrijheid in het kader van een behandel-pauze te beperken.

Voorafgaand aan de beslissing, waarover klager zich beklagt, had hij recht op fase 6b-vrijheden. In de beslissing wordt aangekondigd dat hij qua vrijheden voorlopig fase 1 heeft. Verweerder heeft toegelicht dat hij vanaf het moment van de overplaatsing effectief teruggeplaatst is naar fase 3; de formulering in de brief is op dat punt onjuist. Uit de toelichting van klager blijkt eveneens dat zijn klacht zich met name richt op het feit dat hij niet langer onbegeleid in de rest van Nederland mag verblijven.

De klachtencommissie overweegt dat bij het inperken van vrijheden in de fasen 4 tot en met 6 geen sprake is van een beperking van de bewegingsvrijheid, zoals bedoeld in artikel 9:9 van de Wvggz, maar van het intrekken van verloven. Er is dus geen sprake van een artikel 9:9-beslissing. De klachtencommissie is **niet bevoegd** om te beoordelen of de verloven al dan niet terecht zijn ingetrokken.

In de klachtbrief heeft klager tevens de overplaatsing en de behandel-pauze aan de orde gesteld. Dit zijn evenmin beslissingen, waarvoor op grond van de Wvggz klachtmogelijkheden openstaan. Dit leidt eveneens tot de conclusie dat de klachtencommissie zich in dezen **onbevoegd** verklaart.

Ter zitting is naar voren gekomen dat als de Wvggz geen ruimte laat voor de beoordeling van de klachten, de klachtencommissie deze op grond van de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz) zou moeten beoordelen. Die beoordeling heeft als centrale vraag of de zorgaanbieder goede zorg heeft verleend en zich behoorlijk heeft gedragen. De klachtencommissie ziet geen mogelijkheden om de klacht als Wkkgz-klacht te beoordelen. In de eerste plaats richt de klachtbrief zich nadrukkelijk op de beslissing om de verloven in te trekken. De genoemde omstandigheden en gedragingen, ook al hebben

zij zijdelings betrekking op de goede zorgverlening, dienen ter argumentatie dat de genomen beslissing niet juist is. In de tweede plaats is de klachtencommissie slechts bevoegd om een Wkkgz-klacht te behandelen, als deze samenhangt met een Wvggz-klacht (artikel 2, tweede lid van de Klachtenregeling Wvggz Drenthe). Nu van een Wvggz-klacht geen sprake is, dient de eventuele Wkkgz-klacht afzonderlijk te worden behandeld, die aan de klachtenfunctionaris en eventueel aan de geschillencommissie kan worden voorgelegd.

De klachtencommissie kan zich voorstellen dat deze uitkomst van de klachtbehandeling onbevredigend is voor klager. Hij wenst immers een inhoudelijk oordeel over de gegrondheid van de beslissing om zijn verloven in te trekken en dit oordeel kan hij niet van de klachtencommissie krijgen. De klachtencommissie overweegt – ook met het oog op toekomstige gevallen – dat van behandelaren verwacht mag worden dat zij patiënten informeren over de wijze waarop en bij welke instantie zij kunnen opkomen tegen dergelijke ingrijpende beslissingen. In dit geval lijkt klager zijn geschil met de zorgaanbieder en de Reclassering te kunnen voorleggen aan de strafrechter, die kan beoordelen of de beslissing in overeenstemming is met de gestelde voorwaarden van de terbeschikkingstelling. Zij doet de aanbeveling om in toekomstige, soortgelijke gevallen in de beslissing duidelijk aan te geven welke actie een patiënt kan ondernemen, als hij hiertegen wil opkomen.

Beslissing

De klachtencommissie verklaart zich **onbevoegd** om de klachten over de behandelpauze; de overplaatsing en de beperking van de bewegingsvrijheid/verloven te beoordelen.

De beslissing is genomen op 22 februari 2024 door de heer mr. H. Dontje, voorzitter, de heren J. Buddingh en P. Arnold, in aanwezigheid van de waarnemend secretaris van de klachtencommissie, de heer mr. E. Krol.

Klager, zijn vertegenwoordiger en de zorgaanbieder kunnen een verzoekschrift indienen bij de Rechtbank voor een beslissing over de klacht. Dit kan binnen zes weken na de dag waarop de (verkorte) beslissing is meegedeeld (artikel 10:7 Wvggz).

Namens de voorzitter van de klachtencommissie, de heer mr. H. Dontje,

.....
W. Krol
Secretaris klachtencommissie

Deze definitieve beslissing is op 7 maart 2024 verstuurd aan klager, pvp, verweerder, de directie, de geneesheer-directeur en de inspectie.